

Мариете Шаке

СИЛАТА НА ЗАКОНА ИЛИ ЗАКОНЪТ НА СИЛАТА?

Защо Европа трябва да бъде начело
в управлението на технологията*

Ако технологията е новото управление, тогава технологичните гиганти са управляващи без демократичен мандат. Европа трябва да застане начело в ръководенето на базирана върху правила система, в която общественият интерес има значение. Иначе авторитарните режими и частните компании ще продължат да задават стандартите.

Преди няколко години посетих румънския парламент в Букурещ. Това е най-тежката сграда в света, при това в повече от един смисъл. Построена е върху руините на стария град, където 40 000 души са живеели, молили са се и са ходели на училище; нейната архитектура е толкова помпозно авторитарна, че е трудно да усетиш мястото като дом на демократично избрано управление.

Вътре обаче имаше малка изложба на историята на глада и репресията. През 1980-те, когато недостигът на храна стига до крайности и опашките за хляб пълнят улиците, държавната телевизия показва седмична програма с Чаушеску, предназначена да убеди румънците в богатството и успеха на комунистическия модел. Но поради това че цялата храна е изнасяна, за да се закрепят националният бюджет, и буквално никакви плодове не могат да се намерят, се налага да боядисват дървени ябълки за декор. По онова време няма мобилни телефони, за да се документира историята зад телевизионния екран. Държавна сигурност е така сурова, че се архивират писанията на всяка пишеща машина, за да се проследят анонимно написаните писма до изпращащите ги.

Да превъртим бързо лентата до 2016 г., когато руските разузнавателни операции опитват да манипулират президентските избори в Съединените

* Тази статия е публикувана за първи път на английски език в Eurozine и е преработена версия на реч, изнесена от автора на 19 септември 2019 г. в рамките на поредицата „Повратна точка 2019“, организирана от фондацията ERSTE. Тя е част от рубриката на Eurozine «Big tech and democracy». Copyright © Marietje Schaake / ERSTE Foundation / Eurozine.

щати чрез хакерство и кампании за дезинформация. Мнозина отбелязаха, че няма „нищо ново“ в използването на пропаганда и дезинформация, за да се компрометира доверието и да се тласнат гласоподавателите в ръцете на силен лидер. И наистина доскоро държавните медии бомбардираха хората в Централна и Източна Европа с официални наративи. В Унгария историята се повтаря отново от Виктор Орбан, който проповядва „нелиберална демокрация“ от редиците на най-голямата европейска политическа група, докато поставя стотици медии под правителствен контрол.

Без да бъдат свободни да говорят, хората стават скептични към всичко, което чуват. Те говорят неща като „не гледам вече новини“ и вярват, че нищо и никой не заслужават доверие. Когато хората спрат да се интересуват и да участват, демокрацията вече е претърпяла удар.

Въпросът за това кой контролира информационния поток винаги е бил политически. Под властта на репресивни режими медиите и информирането са инструменти за засилване на властта за сметка на населението. В демокрациите плуралистският дебат и критическата журналистика казват истината на властта и дават власт на населението – независимо дали е чрез радио, телевизия или интернет. Не е решаващ самият медиум, а управлението и ценностите. Това, което разграничава свободните общества от диктатурите, е уважението към върховенството на закона. Силата на закона или законът на силата – в това е цялото различие.

Заблуди за ненамесата в частни инициативи

В светлината на малкото положителен опит при централизираната власт възбудата около технологичната революция е разбираема. Интернет носеше обещанието за подриване на монополите върху властта и информацията. Въздействието скоро стана видимо. Уикилийкс публикува класифицирани военни снимки и конфиденциални дипломатически телеграми; Сноудън сподели разкрития, че държавата събира разузнавачески данни в огромен мащаб. Индивидите можеха сега да проникнат във военни, дипломатически или разузнавателни протоколи, за да създадат притеснения даже и на най-силните държави. От 2009 г. насам хората по света могат да видят, в реално време, как полицията бие протестиращи в Иран, Тунис, Египет и Сирия. През 1982-а са били необходими месеци, за да могат новините за клането на хиляди в Хама, Сирия, да достигнат външния свят. Днес мобилните телефони ни правят свидетели на мирните протести и полицейското насилие от Хонконг до Венецуела.

Информацията е власт. Като променят потоците на информация, технологиите променят властовите отношения. Но овластяването на определени индивиди и подриването на монополите не ни дава пълната картина. Авторитарните държави също са увеличили своя контрол чрез технологии за наблюдение, докато частните компании сега предоставят услугата на милиони и събират данни в много по-голям мащаб от всяко правителство.

Трябва да се запитаме кой кого управлява.

Технологията може да се смята за удължение на определен фактор. Управлението *на* технологиите е също толкова важно за демокрацията, колкото и управлението *чрез* технологиите. Всичко това зависи от ценностите. Създаването на нови технологии с цел печалба едва ли има оптимален ефект върху демокрацията; технологиите на автоматичните оръжия или пък системите за разпознаване на лицето неминуемо ще имат последиствия за мира и свободата.

Обещанието за овластяване и демокрация, което дойде с новите технологии – сякаш мобилните телефони и социалните медии някак щяха да накарат демокрацията да плъзне навсякъде, – може отчасти да обясни защо демократичните управления нямаха желание да развият правила за дигиталната ера. Като се има предвид какво знаем за въздействието на информационните потоци върху свободата, това беше забележително.

От Втората световна война демокрациите успешно са разработили мрежа за международни споразумения за търговия, права, война и мир и развитие. Тези правила и институциите, които трябва да ги прилагат, са подсигурили качеството на живот на населението, като осигуряват ефикасни стандарти и отчетност. Но днес порядъкът, базиран върху правила, е под натиск. В комбинация с възхода на национализма това развитие отправя ключово предизвикателство към международното сътрудничество независимо от това дали се отнася за климатични промени, за имиграция или за дигитализация.

Това само по себе си вече не е добре. Но основаният върху правила порядък не покрива задоволително дигиталната област – независимо от обещаващото начало на Запада. Доскоро САЩ бяха водещи в развитието на всеки от технологичните продукти и дигиталните услуги. Ръководени от центрираност върху себе си, вярва в Първата поправка и либертарианската култура, технологичните компании и техните армии от лобисти са убедили създателите на законите, че всяка регулация върху „интернет“ ще препъне иновацията и авторитарните режими ще бъдат вдъхновени от регулационните стъпки. Ех, да бяха авторитарните режими вдъхновени от демокрациите!

Регулацията на интернет продължава да бъде посрещана с тежка съпротива, включително от групи на гражданското общество, на които се възхищавам. Но дали наистина регулираме „интернет“, или по-скоро осигуряваме отчетността на алгоритмичното вземане на решения, така както регулираме в полза на честната конкуренция и свободното слово в други сектори. Ще бъде не само полезно, но и законосъобразно да се фокусираме върху принципите, които трябва да бъдат запазени, независимо от това какви технологични революции или подривни акции може да преживеем. Демократично избраните правителства, които са основани върху народен мандат, имат необходимата легитимност, за да действат.

Изгубили сме ценно време за пионерска разработка на система, базирана върху правила, която съхранява предимствата на открития интернет и другите технологии. Вълнуващи възможности са били създадени, на които можем да се наслаждаваме всеки ден – и на които все повече хора по света трябва да се наслаждават. Трябва да осигурим правата на хората да бъдат защитени винаги когато хората използват интернет.

Китайската „алтернатива“

Една алтернатива на глобалния порядък, базиран върху правила, жъне все повече победи и дигиталната област е все повече нейна граница. Правителството на Китай вярва, че държавите трябва да ръководят своите „национални мрежи“ – Вестфалския модел, приложен в онлайн областта. Понятието за „киберсуверенност“ в китайския закон за киберсигурността изисква чуждите фирми, които правят бизнес в Китай – а такива има много, – да съхраняват данните си на китайска територия, което много улеснява инспекцията. Други части от закона са в противоречие с правото на личен живот и свободно слово на китайския гражданин. Китайските така наречени „системи за социален кредит“ оценяват поведението на хората, докато уйгурските общности в Синдзян са затворени във високотехнологични лагери за наблюдение. Малцинствата навсякъде често са първите, които преживяват как технологиите изострят репресията и дискриминацията.

Ние също така знаем, че китайското правителство е свръхамбициозно по отношение на развитието на технологии с изкуствен интелект. Това поставя въпроси за управлението на ценностите, които все по-бързо влизат в системите. Ако изкуственият интелект не само носи ползи, но и помага за управлението на централизирани данни, тогава трябва да се замислим два пъти, преди да го идеализираме. Ако, обратното, вярваме, че технологията може да построи и да служи на човечеството и демокрацията, то трябва да го докажем.

Китай има амбиции и навън. Чрез *Инициативата за пояса и пътя* китайските компании събират колкото се може повече данни, включително чрез внедрените приложения в Индия и на Африканския континент. В тези държави правата върху данните са често без правна защита въобще. Съществува също така и фундаменталният въпрос за разделението между Китайската комунистическа партия, държавата и частните компании. Технологиите за наблюдение на Хуауей се използват сега в 50 държави; никоя друга компания няма съизмерим пазарен дял. Въпросът за управлението на технологиите става все по-важен елемент от външната политика и е ключов стратегически въпрос на нашето време. Може и да не виждаме танкове по улиците, но знаем, че хората в Китай не могат да намерят записи онлайн от онзи ден през 1989 г., когато танковете смазват хората на площад „Тянанмън“. Също и в дипломатическите си усилия Китай активно

се стреми да формира глобалните норми, на които е базирано онова, което Китай смята за отговорно поведение на държава онлайн. Този модел на суверенност не поставя на първо място върховенството на закона или правата и свободите на потребителите. Той също така е дълбоко протекционистки.

Голямата технология и новите арбитри на истината

На другия край на спектъра ние виждаме появата на модел, захранван с енергия от пазара. Възмутителната максима на Марк Зукърбърг – „движи се бързо и чупи неща“ – отдавна е неформалното мото на Силиконовата долина. И тази част с „чупенето на нещата“ е доста успешна. Множество сектори са били изцяло разстроени, от транспорта до медиите, и ако още не са разстроени, скоро ще бъдат: помислете за финансовите услуги и здравеопазването. И най-важно: ние виждаме демокрацията разстроена също.

Иронията е, че много от хората, които ръководят най-големите технологични компании, независимо от това, че са заети с избягване и изпреварване на закона, в действителност сами стават регулатори. Като създават технология за максимална ефикасност, време за погледа на клиента или за споделяне на лични данни, технологичните гиганти са в бизнеса по управление, без да оценяват ролята си докрай. Те със сигурност нямат народен мандат, нито пък ги има съответните проверки и ревизии, които да държат властта под око. През изминалите две десетилетия компании като Фейсбук, Гугъл, Туитър, Амазон са станали пазители на информационните потоци. Други – малко по-малко известни, но също доста мощни (таква като Палантир) – анализират данни за целите на търговското разузнаване. И има безброй други по-малки компании, които градят търговско разузнаване „под тезгяха“ и инструменти за хакване за всеки, който може да им предложи достатъчно пари.

В посткомунистическите държави представата за министерство на информацията или за министерство на истината предизвиква кошмари. Както става и с държави, които никога не са били комунистически. Но главни изпълнителни директори като Зукърбърг ефективно действат като арбитри на истината. Те се чувстват все по-некомфортно с тези отговорности, което е причината Фейсбук и Епъл да призовават за регулация на съдържанието и за поверителност.

Управлението на компания без надзор позволи на Кеймбридж Аналитика да събира лични данни с цел влияние върху изборни резултати независимо дали става дума за Обединеното кралство или за Кения. Оптимизацията на печалбата позволява на конспирациите да се издигнат над новините в резултатите от интернет търсене. Доскоро – и не го споменавам с лека ръка – беше възможно да рекламираш по Фейсбук за категории „Мразя евреите“ или „Хитлер не е направил нищо лошо“ и да си подби-

раш хора, заинтересувани от „Йозеф Гьобелс“ и „Хайнрих Химлер“.

Дали плащането не определя в по-голяма степен позицията на човек на пазара на идеи, отколкото убеждаването чрез аргументи? Когато едно съобщение по социална медия събере хиляди лайкове, дали вдигнатите палци, кликовете и сърцата представляват действителни хора или роботи? Научаваме отговора анекдотично, скандал подир скандал. Знаем, че трябва да има последствия за отговорните. Но има твърде малко систематична прозрачност, пък какво остава за отчетност.

Платформите са No.1

Платформени компании решават какво да вижда потребителят на интернет. Но формулите за съответствие на данни и реклама остават до голяма степен загадка. Алгоритмите, които управляват онлайн живота на милиони, се смятат за търговска тайна. Те са защитени от публично разглеждане и отчетност с цел да се запази предимството на конкуренцията.

Ние знаем, че алгоритмите се променят постоянно с използването на нови настройки и машинно обучение. Платформите събират данни, за да продават прецизно насочена реклама. Но няма систематичен надзор, за да се прецени дали равенството, свободното слово и честната конкуренция – свободи, защитени от закона – са отразени в компютърния код и неговите резултати. Дори Американският департамент за жилищно настаняване заведе дело срещу Фейсбук, като твърди, че платформата е показвала дискриминативни реклами, които давали възможност на собствениците на жилища да продават на някои, а на други не.

Накратко казано, технологиите, които обещава democratization, са поставили демократията под натиск. Вместо да подриват монополите, те са формирали собствени монополи. Новите пазители на портите – технологичните олигарси, ако така предпочитате – обработват масивно количество информация без каквато и да било форма на регулация. Щом разследванията срещу тръстовете бяха обявени в Съединените щати, технологичните компании наеха повече лобисти за кампания в Конгреса, като харчат десетки милиони долари всяка година. Седемдесет и пет процента от тези лобисти преди са работели в офисите на Конгреса по въпроси, които отговарят на тези, срещу които лобират сега. Като говорим за вземане на другата страна, председателят на Федералната търговска комисия на САЩ сега работи за Амазон. Платформите също така намират множество мозъчни тръстове, които работят върху технологичната политика, както и много академични програми.

Тъй като демократичният сектор не желае да развива основан върху правила порядък за дигиталния сектор, авторитарните режими и частните компании поставят стандартите. Въпросът следователно не е дали ще видим регулация, а кой ще бъде отговорен за нея и на какви принципи ще бъде базирана. В своята пророческа книга *Кодът и други закони на кибер-*

пространството (1999) Лорънс Лесинг предвижда как технологията ще стане новата форма на управление. В интервю за списание *Харвърд* през 2000 г. той казва:

Нашата епоха е епохата на киберпространството. Тя също има регулатор. Този регулатор също така заплашва свободата. Но ние сме дотолкова обзети от идеята, че свобода означава „свобода от правителство“, че дори не виждаме регулацията в това ново пространство. Затова не виждаме заплахата за свободата, която тази регулация представлява. Този регулатор е кодът – софтуерът и хардуерът правят киберпространството такова, каквото е.

Бързо превъртане на лентата с двайсет години и ние все повече виждаме компании – както големи, така и малки, – които вземат управленски решения, ако не и да встъпват в ролята на правителства самите те. Това много променя ролята на държавата. Например услуги от инфраструктурата с критично значение като събиране на данъци, преброяване на населението, здравеопазване и предоставяне на енергия са дигитализирани. Инфраструктурите и услугите са не само изградени, но също и защитавани от частни компании. Друг пример: онлайн идентичността. Тя обикновено се верифицира от компания за кредитни карти или от компания за социални медии, но едва ли някога от публично издадена карта за онлайн света. Или криптовалутите – например либра, новата валута, предложена от Фейсбук. И с увеличаването на потенциала за атака на компаниите за наблюдение монополът върху насилието се изплъзва от ръцете на правителството. Нарастващото влияние на частния сектор едва е било докоснато от регулационните рамки.

Всичките предполагаеми последствия на новите технологии за демокрацията и обществения интерес са усилены от изкуствения интелект. ИИ не е бъдещето, то е настоящето. Скоро ИИ приложение, което създава разговори, неотличими от човешката реч, ще бъде широко достъпно. „Дълбинните фалшификати“ – видеоеквивалентът на тази технология – позволяват на всеки да бъде накаран да каже всичко. Ако сме смятали, че дезинформацията е проблем, то представете си към какво сме се запътили.

Европа като регулационен лидер

Ние сме склонни да виждаме злоупотребите с технологията, но трябва също така да погледнем към нейната планирана употреба. Когато разговарям с компютърни инженери, това, което най-много ги вълнува, е, че изкуственият интелект ще произведе неочаквани резултати. Това означава, че се нуждаем от публичен дебат за риска, който смятаме за приемлив, и не трябва само да се концентрираме върху „състезанието“ в ИИ. Вземете примера с кравата с редактираните гени в САЩ. Преди няколко години тя

беше представена като шумен успех на новите технологии. Сега се оказва, че ДНК-то е включвало бактерии, които са резистентни на антибиотици. Може би това ще окуражи американците и други като тях да оценят това, което в европейското генетично инженерство се нарича „принцип на предпазливостта“. Той често е бил осмиван и му е лепван етикетът за ненаучност, особено в САЩ, но в този случай доказателството идва две години по-късно.

Напоследък е модно да се отговаря на всеки проблем, свързан с изкуствения интелект, като се сочи към „етиката“. В Европа днес има над сто и двацет етически напътствия за ИИ. Много технологични компании наемат „главен етически специалист“. Но какво всъщност имаме предвид, когато говорим за етика? Можем ли да се съгласим върху определени норми и – което е дори още по-важно – какво се случва, когато бъдат нарушени? Ние трябва да се концентрираме не толкова върху философските дискусии, колкото върху предотвратяването на най-лошите резултати, които може да си представим, и върху принципите, които трябва да бъдат защитавани от закона. Тази дискусия трябва да включва въпроса за значимия достъп до информация, за надзора, за проучването на обществения интерес. Тук Европейският съюз е направил стъпки в правилната посока. Ние имаме Общ регламент за защита на данните, но също и неутралитет на мрежата, политика за конкуренцията и закон за киберсигурността, който поставя публичния интерес, открития интернет, в сърцевината на онова, което трябва да бъде защитавано. Хартата на основните права на ЕС важи за всички регулации, включително тези върху технологията, и поддържа например правото на поверителност.

ЕС е започнал да показва, че технологиите, дори да са изградени под юрисдикция на другата страна на земното кълбо, може да бъдат накарани да уважават правилата, които защитават хората и техните права. Фактът, че Майкрософт е приел Общия регламент относно защитата на данните като глобален стандарт, показва как компаниите правят компромиси, когато една значима юрисдикция – в случая тази на ЕС – ги притиска да се съобразят със стандартите. Може би е по-лесно за една компания да има само един стандарт, отколкото различни стандарти във всяка област, където работи.

Но макар и Европа да е направила стъпки в правилната посока, ние все още виждаме множество частични подходи и отявнено раздробяване на регулаторните инициативи. Има твърде малко съвместно мислене между, да кажем, директивите за авторско право, защитата на данните и ИИ. Предложенията за регулацията на онлайн съдържанието показват това. Понастоящем най-големите онлайн платформи се радват на изключване от отговорност за съдържанието, споделено на техните платформи. Но натискът това да се промени бързо нараства. В Германия онлайн платформите трябва да премахнат дезинформиращото съдържание, което е в

нарушение на съществуващите закони, или да бъдат глобени. В Обединеното кралство има ново предложение компаниите да свалят това, което се нарича „онлайн вреди“ – то покрива всичко: от злоупотреба с деца до дезинформация. Във Франция има планове за надзор над алгоритмите, което ще даде на регулаторите на медиите повече власт.

Ала в държавите, където има ниско доверие в правителството, на такива предложения ще се гледа като на опити за цензура. Някои се боят, че предложенията на Германия, Обединеното кралство и Франция нямат независим надзор и пренасят твърде много от отговорността за саморегулация на въпросните компании. Високите глоби и другите санкции могат да ги накарат да проявят прекалена цензура без възможност за обезщетение.

Всички тези инициативи са фокусирани върху спешния въпрос как да прилагаме съществуващото законодателство онлайн. Идеята, че законът би трябвало да важи онлайн, така както важи офлайн, среща разбиране в Обединените нации и важи за всеки закон, който може да си представим. Това е добра начална точка за европейските усилия. Но принципът няма да бъде реализиран, ако му намерим двайсет и осем различни интерпретации. Вместо това трябва да работим за съгласие относно по-широките принципи и тогава да дадем власт на регулаторите да оценят дали тези принципи са били нарушени. Това също така ще спомогне за по-стабилни закони, тъй като технологиите се менят бързо. Не можем да регулираме технологията без технология, но може да се концентрираме върху принципите и това как да ги поддържаме.

Европа трябва да действа с по-голяма скорост и политическа амбиция. Новият старт на новото законодателство предлага реална възможност пред нея да развие една по-интегрирана визия за управлението на технологиите, базирано върху ценности, да свърже различните области на политика и най-важното – да започне да се държи като глобален играч. Трябва да подсигурим това развитието и политиките за човешките права да се фокусират върху въздействието на технологиите и програмите да подсилват принципите на законодателството в дигиталната сфера. Това означава борба за норми, които да предотвратяват ескалацията на киберконфликта, както и развитието на търговски правила за потоците от данни. Това означава по-амбициозна, интегрирана стратегия за изкуствен интелект, която да позволява проучването на обществения интерес, създаването на таланти и екосистема, която е по-приятелски настроена към бизнеса.

Светът не ни чака да планираме действията си. Китайският технологичен гигант Алибаба е предложил EWTO-механизъм или е-търговия, за да улесни дигиталните покупки. Търговските войни между Китай и САЩ влияят на всичко – от софтуера до веригите за доставка на технологични продукти. Макар да е голямо предизвикателство, това ускорение дава на ЕС пространство, за да покаже какво е базиран върху ценности модел за цялостно технологично управление. В продължение на десетилетия ЕС е

демонстрирал как се правят базирани върху ценности правила през границите. Той не само има практическия опит и институциите, за да го направи, но също така се радва на доверие сред държавите, които не са от ЕС.

Отвъд единствения дигитален пазар

Освен усилията, ръководени от правителството, съществува чувствителна общност на дейатели от гражданското общество, технологични експерти и компании от частния сектор, които също са ангажирани с дискусии върху необвързващи решения за технологичното управление. Тези „инициативи с множество заинтересовани страни“ са проектирани така, че да включват в законодателния процес различни хора, повлияни от технологията. Колкото и да са важни тези усилия, аз се боя, че те са фрагментарни и нямат стратегия. Може да имаш принципи, но какво става в мига, в който те бъдат нарушени? Това обикновено е истинският тест. За да фокусираме разнообразните инициативи на деятелите, ние трябва да се фокусираме върху принципи, основани на върховенството на закона, които ангажират правителства, компании и гражданското общество с един вид усилие на хоризонталното управление в дигиталната ера. Приемането на властта на законовите принципи трябва да бъде лакмусов тест за всички дейатели.

Върховенството на закона формулира политическа ситуация независимо от специфичните закони на съответната държава. Затова е подходящо за глобален контекст като онлайн света, защото се концентрира върху методите наред със значимото законодателство. Принципите на върховенството на закона включват равенство пред закона, прозрачност на правилата, кодексите и процесите и механизми на апелиране и обезщетяване. В продължение на векове тези принципи са конституирали разликата между свобода и несвобода, между отворени и затворени системи. Ако големите технологични компании прилагаха тези принципи само към алгоритмите, отчетността щеше да бъде възможна. Компаниите трябва да бъдат стимулирани, като се увеличи натискът върху тях. Необходим е по-ясен, по-принципен подход в отговор на критиките за решенията за премахване на съдържание без отчетност.

Чрез ясно изговаряне на ангажираност с властта на закона и чрез имплементиране на принципите на властта на закона според условията на тяхното използване компаниите ще изградят така необходимото доверие. И то ще позволи на компаниите, които функционират в държави, където няма върховенство на закона, да се ангажират със своите клиенти и да покажат, че те не са за едната печалба. Независимо от това, че съм силно на страната на запазването на човешките права на върха на нашето начинание, на практика виждаме, че те са интерпретирани различно в различните държави. Върховенството на закона обаче би накарало компаниите да разкрият правилата, според които например те издигат или понижават

дадено съдържание, и би направило прозрачни желаните и предвиждани резултати за изкуствения интелект.

Като направи принципите на върховенството на закона явна основа за регулацията на дигиталната търговия, за развитието, за държавната линия против тръстовете, Европа може да покаже, че не само се стреми да постигне единен пазар, но и единна онлайн сфера, в която общественият интерес има значение. Очертаването на модел как правилата да бъдат наложени, е явна възможност пред Европа и трябва да предостави демократичен модел за управление на технологията. Има истински вакуум на глобално лидерство в този сектор и Европа би могла да стъпи в това пространство, като развива регулаторна мрежа с демократични партньори глобално – например с Япония и Индия, които са крайно важни за бъдещето на демокрацията.

Срещу технологичния детерминизъм

Правилата и управлението ще бъдат от ключово значение за това как технологията влияе върху нашите животи и върху тези на нашите деца, но също така върху животите на хората на другия край на света. В технологията проблемите на сигурността, икономиката и човешките права са преплетени. Затова говорим за системни въпроси и предизвикателства. Частните компании, а също така и авторитарните държави са напреднали в управлението на технологията главно защото са заели едно освободено пространство. Както в Румъния, управлението променя всичко и архитектурата, веднъж построена, носи ценности, вплътени в нея. Същото важи и за технологията. Ценностите се втвърдяват от момента на проектиране, което често пъти е невидимо. Това прави управлението, прозрачността и отчетността още по-важни. Без принципите на върховенството на закона решенията на мотивирани от печалбата компании и мотивирани от контрола държави ще определят природата и архитектурата на нашия дигитален свят.

Невероятните обещания за изкуствен интелект са ехо на надеждите, възлагани на онова, което беше смятано за демократизираща сила на открития интернет. Ние сега знаем, че демокрацията не плъзва като вирус. На практика може би се е случило обратното. Именно поради тази причина аз вярвам, че ние не трябва да приемем детерминистична гледна точка за ИИ. Как избираме да управляваме технологията ще има огромно влияние върху живота на хората. Бъдещето е в нашите ръце.

Превод от английски език: Георги Илиев
Редакция: Дарин Тенев